

Aantonen rechtmatig gezag

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire TBV 2002/25

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee
i.a.a.
– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 28 juni 2002

Ons kenmerk: 5158668/02/IND

Code: TBV 2002/25

*Juridische achtergrond: Artikel 3.13,
tweede lid, Vreemdelingenbesluit 2000
Artikel 3.14 Vreemdelingenbesluit
2000*

*Geldigheidsduur: Een jaar ingaand
twee dagen na publicatie in de
Staatscourant*

*Onderwerp: Rechtmatig gezag en
andere kinderen dan minderjarige bio-
logische of juridische kinderen van de
hoofdpersoon*

Inleiding

Artikel 3.14, onder c, Vreemdelingenbesluit 2000, hierna te noemen Vreemdelingenbesluit, vermeldt dat de verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, Vreemdelingenbesluit wordt verleend aan het minderjarige biologische of juridisch kind van de hoofdpersoon, dat – voor zover hier van belang – onder het rechtmatige gezag van de hoofdpersoon staat.

In artikel 3.13, tweede lid, Vreemdelingenbesluit is de bevoegdheid neergelegd om de in het eerste lid bedoelde verblijfsvergunning in andere gevallen te verlenen dan in artikel 3.13, eerste lid, Vreemdelingenbesluit is aangegeven.

In hoofdstuk B2/6.2 Vreemdelingen-circulaire 2002 is vermeld dat het begrip kind ruimer is dan slechts het minderjarige biologische of juridische kind dat onder het wettig gezag van de hoofdpersoon staat.

Vanuit de uitvoeringspraktijk is verzocht aan te geven hoe en in welke gevallen het rechtmatige gezag moet

worden aangetoond. Voorts is van die zijde verzocht aan te geven in welke gevallen verblijf wordt toegestaan aan een minderjarig kind, indien niet aan artikel 3.14, onder c, Vreemdelingenbesluit is voldaan doordat het kind niet onder het rechtmatige gezag van de hoofdpersoon staat.

Met dit TBV wordt aan deze verzoeken voldaan.

Wijziging B2/6.2

De tekst van hoofdstuk B2 paragraaf 6.2 wordt vervangen door de volgende tekst.

6.2 Familierechtelijke relatie

Op grond van artikel 3.14, onder c, Vreemdelingenbesluit wordt de verblijfsvergunning, bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, Vreemdelingenbesluit, op aanvraag verleend aan het minderjarige biologische of juridische kind van een in Nederland gevestigde hoofdpersoon, indien het kind onder het rechtmatig gezag van de hoofdpersoon staat. Daarbij geldt als voorwaarde dat het kind naar het oordeel van de Minister van Justitie feitelijk behoort en reeds in het land van herkomst feitelijk behoorde tot het gezin van de hoofdpersoon. Zie in dit verband 6.4.

Ook in andere gevallen kan deze vergunning worden verleend, gelet op artikel 3.13, tweede lid, Vreemdelingenbesluit.

Op basis van artikel 3.13, tweede lid, Vreemdelingenbesluit wordt deze vergunning voorts verleend aan het minderjarige biologische of juridische kind dat onder het rechtmatig gezag staat van de om verblijf vragende echtgenoot, geregistreerd partner of partner van de hoofdpersoon. Ook daarbij geldt als voorwaarde dat het kind naar het oordeel van de Minister van Justitie feitelijk behoort en reeds in het land van herkomst feitelijk behoorde tot het gezin van die echtgenoot, geregistreerd partner of partner. Zie in dit verband 6.4.

De aanvraag wordt echter afgewezen indien verblijf wordt beoogd in verband met adoptie, opname ter

adoptie of verblijf als pleegkind, en niet aan een of meer van de ter zake daarvan geldende voorwaarden is voldaan. Zie voor de ter zake daarvan geldende voorwaarden 6.2.1. Hetzelfde geldt indien sprake is van een polygame situatie en het gestelde in 6.7 aan verlening van de vergunning in de weg staat.

Het gestelde rechtmatig gezag van de om verblijf vragende echtgenoot, geregistreerd partner of partner van de hoofdpersoon moet in beginsel met gelegaliseerde bescheiden worden aangetoond. Daarbij geldt het gestelde in paragraaf 12 (gelegaliseerde bescheiden).

Indien het gestelde rechtmatig gezag niet met gelegaliseerde bescheiden wordt aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen. Daarbij wordt, voor zover van toepassing, het in paragraaf 12 vermelde en het hierna volgende in acht genomen.

Van rechtswege ontstaan gezag

In zeer veel gevallen zal het bestaan van gezag niet rechtstreeks blijken uit de bescheiden die toch reeds moeten worden overgelegd om de persoonlijke staat aan te tonen. De geboorte van het kind staande huwelijk brengt – uitzonderingen daargelaten – mee dat het kind van rechtswege onder het gezag van de beide echtgenoten staat.

Het aldus ter plaatse van de gewone verblijfplaats van het kind van rechtswege ontstane gezag wordt in Nederland erkend en kan worden afgeleid uit de buitenlandse geboorteakte van het kind. Uit die akte blijkt immers dat het kind afstamt van de met elkaar gehuwde ouders.

Ook het kind van een alleenstaande moeder staat doorgaans van rechtswege onder haar gezag.

In deze gevallen wordt ter zake van het gezag over het kind geen nader bewijs verlangd, tenzij er een aanwijzing is dat het gezag niet of niet langer bij beide echtgenoten berust dan wel niet of niet langer bij de alleenstaande moeder.

Wijziging bestaand gezag

De erkenning van het vaderschap van een kind van een ongehuwde moeder brengt in sommige, maar zeker niet in alle rechtsstelsels, van rechtswege mee dat het kind mede onder het gezag van de erkenner komt te staan, zonder dat dit gezag noodzakelijkerwijs uit de akte van erkenning of uit de geboorteakte van het kind blijkt. Daarnaast zijn situaties denkbaar waarin de partner van de moeder het kind niet erkent, maar wel het gezag over het kind verkrijgt door een rechtshandeling, bijvoorbeeld een verklaring ten overstaan van een autoriteit.

In dergelijke gevallen wordt verlangd dat het bestaan van het medegezag van de partner wordt aangetoond door een verklaring van een daartoe bevoegde instantie.

De gezagssituatie van een kind kan na de geboorte ook wijziging ondergaan door de beslissing van een rechter of een andere autoriteit. Het kan gaan om een specifiek op het gezag betrekking hebbende beslissing dan wel om een beslissing houdende ontbinding van het huwelijk, waarbij tevens het kind aan een van de echtgenoten is toegewezen. Betreft het een buitenlandse gezagsbeslissing, dan mag ervan worden uitgegaan dat die beslissing voor erkenning in Nederland in aanmerking komt, indien zij is gegeven door een ter plaatse competente autoriteit en tot stand is gekomen in het land waar het kind ten tijde van de betreffende procedure zijn gewone verblijfplaats had. De betreffende beslissing wordt bij de aanvraag overgelegd.

In sommige landen wordt een gezagsbeslissing ingeschreven in een daartoe bestemd register of op de geboorteakte van het kind vermeld. In dat geval wordt, in de plaats van een afschrift van de beslissing, ook overlegging van een uittreksel uit de geboorteakte of het betreffende register als bewijs geaccepteerd.

Zorgrecht

Volgens de Islamitische rechtstraditie houdt de vader na ontbinding van het huwelijk het gezag over zijn kinderen en krijgt de moeder de 'hadânah', het zorgrecht. Het zorgrecht is een minder sterk recht dan het gezagsrecht. Het zorgrecht wordt in het kader van deze paragraaf behandeld als gezag.

In het algemeen wordt er van uitgegaan dat de moeder het zorgrecht heeft en hoeft dit niet met bescheiden te worden aangetoond. Dit is slechts anders als er tegenbewijs voor handen is, bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring van de vader of de kinderen dat de moeder het zorgrecht niet meer heeft of omdat de moeder is hertrouwd met iemand met wie het kind niet in familierechtelijke betrekking staat, omdat ook dan in de regel het zorgrecht vervalt.

Het is verder mogelijk dat niet de vader of de moeder van het kind, maar een derde met het zorgrecht wordt belast. In dat geval dient dit met bescheiden te worden aangetoond.

Toestemming voor vertrek naar het buitenland van de andere mede met het gezag belaste ouder

Er zijn rechtsstelsels die, ingeval er gezamenlijk gezag van de ouders over kinderen bestaat, het vertrek naar het buitenland van de ene ouder met de kinderen afhankelijk stellen van de toestemming van de andere ouder. In die gevallen wordt de verklaring, waaruit de toestemming van die andere ouder blijkt, bij de aanvraag overgelegd, waarbij een kopie van het identiteitsbewijs van die andere ouder wordt overgelegd, ter verificatie van de handtekening.

Indien de andere ouder, wiens toestemming is vereist, de toestemming niet wil geven, onvindbaar is of overleden, kan toestemming van de daartoe competente buitenlandse instantie daarvoor in de plaats worden gesteld. Die beslissing tot toestemming wordt bij de aanvraag overgelegd.

Bovenstaande regels worden gehanteerd om te voorkomen dat door de Nederlandse overheid wordt meegevoerd aan onrechtmatige onttrekking aan macht en gezag van degene aan wie het rechtmatige gezag over een buitenlands kind toekomt c.q. die dat uitoefent.

Voor systematische overzichten per land van de belangrijkste bepalingen betreffende het personeel statuut van vreemdelingen zij verwezen naar de uitgave Burgerlijke stand en buitenlanders, ISBN 90 6500 348 7. Voorts kan de benodigde informatie veelal worden verkregen bij de afdeling Burgerzaken van de gemeente.

Wijziging van B2/6.2.1.2

Aan het slot van hoofdstuk B2 paragraaf 6.2.1.2 wordt toegevoegd:

In die beide gevallen wordt de betreffende buitenlandse beslissing bij de aanvraag overgelegd. Daarbij is het gestelde in paragraaf 12 van toepassing (gelegaliseerde bescheiden). Indien die beslissing niet wordt overgelegd, wordt de aanvraag afgewezen.

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

De inhoud van dit TBV zal zo spoedig mogelijk in een aanvulling in de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie-
en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*